De natuur in november (wijnmaand) op de Veluwe (Otterlo), Kennemerduinen,

Wijk aan zee en Amersfoort e.o.

*Er komen in Nederland **meer dan 5.000 soorten** paddenstoelen voor. Dat zijn niet alleen paddenstoelen met hoed en steel, maar ook bijv. korstzwammen, elfenbankjes, knots- en koraalzwammen, stinkzwammen, slijmzwammen en stekelzwammen.*

Zij zijn er alle kleuren en maten, hieronder vier zwarte soorten.

Eikentrilzwam

Zwarte knoopzwam

Houtknotszwam

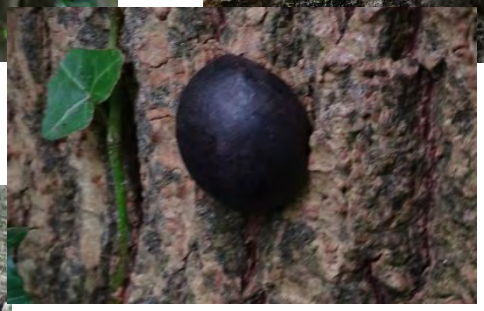

Kogelhoutskoolzwam

De hoeddragende paddenstoelen verspreiden hun sporen (zaden) voornamelijk op drie manieren via de onderkant van de hoed. Er zijn plaatjeszwammen, buisjeszwammen en zwammen met een labyrintachtige lamellen, als hiernaast. > ***Doolhofzwam***

Plaatjeszwam; Vliegenzwam

Buisjeszwam, Roodsteelfluweelboleet

Parelamaniet

Porseleinzwam

Spekzwoerdzwam

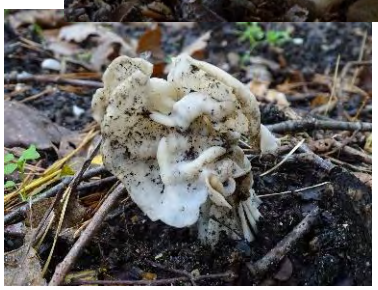

Kluifjeszwam

Biefstukzwam

De namen van paddenstoelen zijn soms treffend gekozen.

Zadelzwam

Inktzwam

Op de bessen komen veel soorten vogels af; zeker ook de wintergasten als de kramsvogel.

Kramsvogel

De spreeuw

in zijn kenmerkende winterkleed

***De zeekoet**, ook een wintergast*

(Ijmuiden)

*Veel **vinken** in ons land zijn nu ook wintergasten uit noord en oost.*

*Zijn Latijnse naam is Fringilla **coelebs,** dat **betekent celibatair** (zonder vrouw, als in de katholieke kerk). Mannetjes en vrouwtjes gaan gescheiden op trek. In de tijd dat soorten hun Latijnse naam kregen (Carolus Linnaeus – 23-05-1707), dacht men dat de vinkensoort geen vrouwtjes had.*

De vrouwtjesvink lijkt op een mus. >

***De roodborst en de boomklever** zijn soorten die zich ook in najaar en winter al vaak laten horen. Zij vermengen zich met soortgenoten uit het Noorden (wintergasten).*

Klassieke pose van de BK. ^

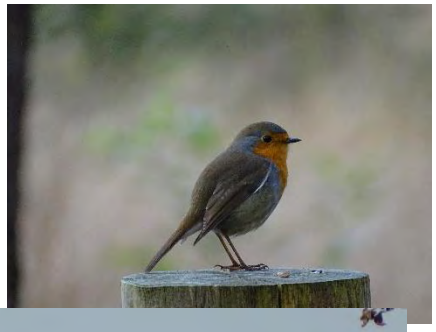

***Buizerds** heb je in allerlei kleuren, van diepzwart tot bijna wit. Rond het midden van de vorige eeuw zag je nog weinig witten of zwarten in Nederland. De kleur bepaalt waar en wat ze eten, hoe agressief ze zijn en hoe goed ze overleven. De verenkleur bepaalt daarmee de plek van foerageren. Dat kan ook, want buizerds hebben een heel uitgebreid menu. Van regenworm tot door het verkeer omgekomen dieren, van eekhoorn tot insect; alles gaat erin. Lichte vogels zoeken het liefst in open veld of in licht (loof)bos naar voedsel, heel donkere in donkere dennenbossen. De bruine buizerd kan overal terecht. Hij valt immers nergens echt volstrekt uit de toon.*
(De zwarte is geen eigen foto) (Bron; deels ROOTS magazine)

Grote zilverreiger

Tamme kastanjes

Herfstachtigheden

Grote verscheidenheid

*Wat wij zien en wat wij de paddenstoel noemen, is feitelijk de vrucht van **de ondergrondse zwamvlok, ook wel mycelium** genoemd. Dat is een draadvormige schimmel, die heel uitgebreid kan zijn. De zichtbare paddenstoel heeft als taak sporen (zaden) voort te brengen (zie eerder in deze tekst). Zijn dus vergelijkbaar met een appel of een bloem.*

< Amethistzwam

Boompuist

< Harslakzwam

Plooivoetstuifzwam

Zwetende kaaszwam

Zwavelzwam

Paddenstoelen zijn globaal in te delen in drie groepen.

***De <u>parasieten</u>**, die leven ten koste van hun gastheer, zoals de honingzwammen. De eerst gezonde gastheer legt uiteindelijk het loodje. Ook de Judasoor is zo'n parasiet. Na de dood van zijn "gastheer", wordt de Judasoor een saprofyt en verteert hij mede het dode organisme.*

*Een **saprofyt** is een plantaardig organisme of een schimmel die zijn celmateriaal opbouwt door het opnemen van organische stoffen uit dode andere organismen. Ze zorgen voor de afbraak van dood hout, afgevallen bladeren en dode planten en dieren.*
Onmisbaar dus voor een gezonde natuur!!

De grote stinkzwam is zo'n <u>saprofyt</u>. >

Het verteringsproces kan jaren duren.

***De <u>mycorrhizapaddenstoel</u>** leeft in <u>symbiose</u> met een ander plantaardig organisme tot wederzijds 'voordeel': het neemt niet alleen voedingsstoffen (suikers), maar geeft ook bouwstoffen (mineralen) terug. Het overgrote deel van de paddenstoelen gaat zo'n relatie aan. Bomen en struiken kunnen niet zonder deze samenwerking. Dan worden zij ziek en gaan zij dood. **Het eekhoorntjesbrood** is zo'n mycorrhizapaddenstoel.*

Ondertussen op het strand

Blauwe haarkwal

Helmgras houdt het zand vast, zodat het niet verwaait en de kust kan beschermen. Simpel gras? Doet verbazingwekkend goed werk. Het vermeerderd zich naast zaad, ook met wortelstokken (gaat sneller).

Zaagje (zie de kartelrand)

Messchede met

halfgeknotte strandschelpen

Groene groet van Gert

Vossenkeutel

Gewone strandkrab

Gewone zeester

Breedpootkrab